

leven, een kwaad, waaraan wij allen bloot staan. Daardoor sterken zij elkander in den wortel. Daardoor wordt het onderlinge vertrouwen vernieuwd. Daardoor wordt de band verstevigd. Daardoor wordt het opnieuw gevoeld, dat het en in ons gewone leven en in de wetenschap ten laatste gaat om God en Zijn openbaring in Christus, beschreven in het Woord, en om Zijn glorie. Dat het gedurig spreken over de beginselen een-tonig zal worden, — daarvoor behoeft men niet bevreesd te zijn. Daarvoor zijn onze beginselen veel te rijk. De bron droogt nooit op.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

De staf Gods.

Mozes nam den staf Gods in de hand. In het Oosten is de staf, die door personen van een bepaalden rang gedragen wordt, van groote betekenis.

Ook nu nog verschijnt in de straten van Jeruzalem geen Joodsche Rabbi zonder een langen, dikken stok met knop als teken van zijn waardigheid.

In de Mohammedaansche wereld heeft de staf van amandelhout als middel om wonderen te doen, vooral om genezingen te verwekken, een groote plaats.

En op het heilig terrein van de oude openbaring Gods is de staf, met name die, welke van vaders op zonen overgaat, een erfgoed, waaraan schier gewijde beteekenis werd gehecht.

De veronderstelling is dan ook geenszins gewaagd, dat deze staf van Mozes dezelfde is, die later op Aäron overging en het teken was van diens priesterlijke waardigheid en voor den stam van Levi gelegd werd voor het Aangezicht des Heeren en in het heilighdom door een wonder Gods tot bloei werd gebracht.

De staf, die een schaduw was van Christus. Maar de staf van Mozes moet vooral worden gezien in tegenstelling met dien, welken de Egyptische tovenaars hadden.

De oude Egyptische voorstellingen toonen ons de priesters met een tooverstaf in de hand.

De godsdienst der Egyptenaren was in een latere periode hoofdzakelijk magie, d.w.z. een geheimzinnige macht der priesters, om wonderen te verwekken.

En de staf, ongeveer ter grootte van een meter, was daarvan het symbool.

Welnu, ook Mozes zal zijn staf hebben, maar het is de staf Gods, want hij is priester en koning Gods en hij zal Gods teekenen en wonderen doen in Egypte, aan de Roode Zee en in de woestijn.

Hierin werkt Gods bijzondere openbaring. Mozes had tal van bezwaren tegen het vervullen van zijn roeping naar voren gebracht.

Maar hij geeft zijn tegenstand nu op. Zijn vreeze wijkt. Het bevel vindt nu weerklank in zijn ziel.

Hij neemt nu vastberaden den staf Gods in de hand om daarmee moedig de Egyptische tovenaars en hun wonderstaven tegen te treden, ja, om Farao zelf in het aangezicht te wederstaan.

Welnu, dan is dit in de hand nemen van den staf Gods door Mozes allereerst een daad van gehoorzaamheid.

De man Gods wilde aanvankelijk niet. Hij was vol bezwaren en wilde liever, dat een ander zijn taak zou overnemen.

Maar ten slotte geeft hij zich gewonnen. Hij neemt den staf Gods in de hand en gehoorzaamt.

Dan, hij toont daardoor ook zijn gevoel van afhankelijkheid.

Hij versmaadt den staf Gods niet.

Zijn bezwaren maakten hem eerst onwillig en nu voelt hij zich afhankelijk van God, door Wiens wonder teekenen hij de volvoering van zijn taak mogelijke acht.

Zoo kwam Mozes op de rechte plaats van vertrouwen.

Het gemis daarvan had hem de bezwaren zoo groot doen zien, dat hij wankelde.

En dat bij een man als hij, die eenmaal moedig den Egyptenaar versloeg.

Maar dat was nu overwonnen.

Hij vertrouwde en was gekomen tot onderwerping.

Liever had hij zijn rustig leven voortgezet dan het te verwisselen voor de volvoering van zoo zware en misschien ondankbare taak.

Maar Gods wil had zijn wil verslonden.

Hij had zich met Gods wil vereend en nam den staf Gods in de hand.

Nu had Mozes een bijzondere roeping; een taak als niemand onzer.

Toch hebben ook wij ons leven te zien in het licht van Gods roeping.

Onze staf is Christus en Zijn Woord.

Voor de vervulling van onze levensstaak zien wij op naar boven, tot den levenden Christus, en zoeken licht bij Gods Woord.

En dan moet gehoorzaamheid daarbij ons wachtwoord zijn.

Dat is de eerste plicht in Gods koninkrijk.

Dan moet de taak worden opgenomen en volbracht in afhankelijkheid.

Dat is het kenmerk van Gods kinderen.

Biddend voortgaan in de kracht des Heeren.

Dat kweekt vertrouwen.

Hij, die roept is getrouw, die het ook doen zal.

Dat veroorzaakt wel dikwijls strijd en noopt tot zelfverloochening.

Maar hoe meer we leeren om eigen staf uit de hand te leggen en den staf Gods op te nemen, des te meer zullen we komen tot onderwerping en eenswillendheid.

En dan gaat het: achter Hem aan!

Wandel maar stillekens achter Hem aan, — achter den Heiland; Hij wijst u de wegen; zijn die niet altoos zoo lieflijk gelegen als gij zoudt wenschen, — wil ze toch gaan!

Hij gaat vooraan!

J. G. KUNST.

KERKELIJK LEVEN.

Leergeschieden in de Chr. Ger. Kerk in Amerika.

I.

Toen ik in Amerika kwam, lag de Synode te Kalamazoo van de Chr. Ger. Kerk ongeveer een maand achter den rug.

Het duurde niet lang, of ik bemerkte wel, dat het laatste woord over het leergeschied omtrent de Algemeene Genade nog niet gesproken was.

Er werden nog al uiteenlopende meeningen over het besluit van de Synode uitgesproken.

Daarenboven waren er reeds akties gaande, welke tegen de beslissing van de Synode ingingen.

Alles duidde er op, dat men daar een bewogen tijd tegemoet ging.

Die voortteekenen bedrogen niet.

Reeds brachten de bladen verschillende berichten, waaruit blijkt, dat het in sommige streken gist.

Waar nu de wenschelijkheid werd uitgesproken, dat ons blad daarover nadere inlichting zou verstrekken, ben ik daartoe gaarne bereid.

Mits men maar niet meene, dat ik met grondige kennis van zaken oordeelen kan. Hoewel ik na een verblijf van drie maanden in de Vereenigde Staten, waarin ik bijna onafgebroken in kontakt stond met broeders uit de Chr. Ger. Kerk, er allicht iets meer van weet, dan iemand, die in Holland bleef, zoo is die tijd toch te kort om in de vrij ingewikkelde toestanden goed door te dringen.

Wanneer ik mij dan ook dikwijls met groote omzichtigheid zal uitdrukken, geschiedt dat niet uit vrees, om mij aan koud water te branden, maar omdat ik gaarne uit eigen oogen zie en niet alles zelfstandig heb kunnen nagaan.

Mij dunkt het het best om van de overwegingen en besluiten der Synode uit te gaan en die letterlijk — schoon niet volledig, waarvoor zij te omvangrijk zijn — weer te geven.

Daarmee voldoe ik dan tegelijk aan een tot mij gericht verzoek.

Ik citeer hier uit de Acta.

Tal van bezwaarschriften, welke vele punten van aanklacht uitbrachten, waren binnen gekomen.

De Synodale Commissie stelde voor ze alle op drie na uit te schakelen. En nu laat ik de Acta spreken.

III. Er zijn echter drie punten, waarover, naar het oordeel uwer Commissie, de Synode zich meer speciaal dient uit te spreken, n.l.:

1. De gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen, en niet alleen jegens de uitverkorenen. Dit punt acht owe Commissie van centrale beteekenis in de kwestie, die thans zoo veel onrust in de kerk veroorzaakt. De twee volgende hangen daarmede ten nauwste samen en zijn er zelfs min of meer in begrepen.

2. De betingeling der zonde in het leven van den enkelen mensch en in de samenleving.

3. Het doen van zoogenaamde burgerlijke gerechtigheid door de onwedergelovigen.

Uwe Commissie is van oordeel, dat de Synode zich daarover dient uit te spreken:

a. Omdat wij hier te doen hebben met punten, waarin de broeders Danhof en Hoeksema positie hebben gekozen met stellingen, die zij voor hun rekening hebben genomen en verdedigd;

b. omdat dit punten betreft, waarover de Belijdenisschriften zich duidelijk uitspreken;

c. omdat het voor de rust der kerken gebiedend noodzakelijk is, dat de Synode een beslist standpunt inneemt.

De Commissie gaf op die punten een toelichting, gedocumenteerd met uitspraken van Schrift, Belijdenis en Gereformeerde Dogmatici en vatte haar gevoelen in een conclusie saam.

Daarop werd een substituu-voorstel ingediend, dat echter verworpen werd.

Alsnu kwam men met een nieuw substituu-voorstel, dat werd aangenomen.

De vorige voorstellen leg ik daarom ter zijde.

Ik bepaal mij tot het nieuwe voorstel, waarvan hier het begin wordt afgedrukt:

I. De Synode, overwogen hebbende dat deel van het advies der Commissie in het Algemeen, hetwelk voorkomt onder punt III onder het hoofd: Behandeling der Drie Punten, komt tot de volgende conclusies:

A. Aangaande het eerste punt, rakende de gunstige gezindheid Gods jegens de menscheit in het algemeen, en niet alleen jegens de uitverkorenen, spreekt de Synode uit, dat volgens Schrift en Confessie het vaststaat, dat er, behalve de zaligmakende genade Gods, bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, ook een zekere gunst of genade Gods is, die Hij betoont aan Zijn schepselen in het algemeen. Dit blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen en uit de Dordtsche Leerregels II, 5, en III en IV, 8 en 9, waar gehandeld wordt van de algemeene aanbidding des Evangelies; terwijl het uit de aangehaalde uitspraken van Geref. schrijvers uit den bloeitijd des Geref. theologie bovendien blijkt, dat onze Gereformeerde vaders van oudsher dit gevoelen hebben voorgestaan.

B. Aangaande het tweede punt, rakende de betingeling der zonde in het leven van den enkelen mensch, en in de samenleving, verklaart de Synode, dat er volgens Schrift en Confessie zulk een betingeling der zonde is. Dit blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen en uit de Nederlandsche Geloofsbelijdenis, Art. 13 en 36, waar geleerd wordt dat God door de algemeene werkingen Zijns Geestes, zonder het hart te vernieuwen, de zonde in haar onoverwinnelijk uitbreken beteugelt, waardoor de menschelijke samenleving mogelijk is gebleven; terwijl het uit de aangehaalde uitspraken van Geref. schrijvers uit den bloeitijd der Geref. theologie bovendien blijkt, dat onze Gereformeerde vaders van oudsher dit gevoelen hebben voorgestaan.

— Leiden ontzet.

Niets is ons liever dan misverstanden uit den weg te kunnen ruimen.

Thans bestaat er mogelijkheid op.

De „Leidsche Kerkbode" vangt een artikel af dus aan:

Blijkens „De Reformatie" verkeert Prof. Hepp in de meening alsof de Kerkeraad van Leiden met zijn aanvraag om Zendvergunning voor Radio bedoelde radio-preeken uit te zenden voor het geheele land en daartoe een sterker zendtoestel te plaatsen dan Bloemendaal heeft.

Dit berust op een misverstand.

Ik meende in mijn artikelen duidelijk te hebben uiteengezet, dat Leiden, indien het vergunning van de Regeering verkreeg, alleen bedoelde door een zender van beperkte capaciteit het Rosthuis en de onmiddellijke omgeving te dienen.

Maar wel wees ik op de wenschelijkheid dat het van de zijde der Gereformeerde Kerken kwam tot een nationale uitzending van predikaties. Daarvoor zou noodig zijn een krachtig zendstation. En nu is niet alleen de uitzender van Bloemendaal daarvoor totaal ongeschikt en zal het tot een geheel nieuwen zender moeten komen, maar ook de Kerk van Bloemendaal schijnt mij daarvoor niet aangewezen. Ik zou de voorkeur willen geven aan een groote Kerk in 't midden des lands, zooals Amsterdam, Utrecht en dergelijke.

De actie van Leiden is dus plaatselijk bedoeld en heeft met die nationale uitzending niets te maken.

Totzooover Ds W. Bouwman.

Laat ik even vertellen, hoe de vork in den steel zit.

Eerst stond het werkelijk met evenzoveel woorden in de „Leidsche Kerkbode" te lezen, dat het hier een plaatselijke actie gold.

Als zoodanig maakte ik er dan ook melding van in ons blad.

Maar uit een later artikel van Ds Bouwman meende ik te moeten opmaken, dat de plannen inmiddels een verdere strekking hadden verkregen.

Omdat ik er echter niet heeltemaal zeker van was schreef ik: Het schijnt de bedoeling van de Kerkeraad van Leiden te zijn, enz.

Ik kan niet meer aantonen, welken grond ik voor dien schijn had, omdat het desbetreffende nummer niet door mij werd bewaard.

En het is misschien maar beter ook.

Want het loont de ruimte niet daarover breedte van antwoord te doen.

In zulke gevallen neem ik het liefst maar aan, dat de vergissing aan mijn kant ligt.

De schijn heeft mij dus te pakken gehad.

De kerkeraad van Leiden wilde een radio-zendstation alleen voor plaatselijk gebruik.

Onze lezers gelieven daarvan nota te nemen.

En daarmee is dan Leiden van misverstand ontzet.

— Is de „sprekende slang" Gereformeerd?

Tijdens de procedure-Netelenbos werd er in de Liberale Pers nog al eens gespot met de drie „Gereformeerde dieren": de slang in het Paradijs, de ezels van Bileam en de visch, die Jona inslokte. Deze dieren zouden het shibboleth zijn, waaraan men in onze dagen den Gereformeerde zou kunnen herkennen.

Vooral aan de sprekende slang.

Doch wanneer men met dit shibboleth aan de varen van de confessionsale Jordaan keur ging oefenen, zou men velen laten passeeren, die zeker niet Gereformeerd zijn.

Het zijn waarlijk niet de Gereformeerden alleen, die aan het historisch feit, dat de slang in het Paradijs gesproken heeft, vasthouden.

Dat bewijst o.m. een artikel uit „De Maasbode" van 2 Mei j.l., waaraan het volgende is ontleend:

Daar even de slang sprekend en van dit voorop: „der aarde zonde tot om niet te vrouw aanblijven in des booms heeft God te raken, nu zeide sterf. Vrij van de gaan en en kwaad. Nu van heeft d. De hie jk het d booge gee sprak om werkelijk uers uit listiger da Die door jk echte onder worde word de geaan he beesten de stof eten kan zijn enkel de hebben. Nu een slang niet. Als liden en het duidel dat van d tuing had slang spre tegen God geest, de de duivel zelve vord plaatsen. I „Door de l hinnen geko eerste zon leider aan denzelfden vader... ginh". (Je eerste zom dig verklar baring no oude slang duidelij van ouds. Wel zij enige Ka sprekende duivel, die Eva verto slang, doel evenwel al vers: „De welke God kan bezwa gerekend i Ongehoos verhaal vo delte om i de hijselp als aanleir geen dubbi reeds de h van het v Vervolgen aan. Zij betref Welke di Met and der eerste terlijk opg verhaal, d bedient on en historis Ongeveer waarvan d de hijsone knag men i bezig houd en is ook duivel doo redelees w historische vallen van door den l men. Zou jk — dan Vervolgen tus bij Joh Openbaring de spreken lieke Kerk werkelijke staanhare klaarde da 30 Juni 1 mag niet i deze eerste ping) gaat Christelijke treding van op rand va Dat het te grondslager